

Sygn. akt IV CSK 670/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku D. D.
przy uczestnictwie J. D.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 19 czerwca 2018 r., sygn. akt IX Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. – który poprzez art. 13 § 2 k.p.c. ma odpowiednie zastosowanie także w postępowaniu toczącym się w trybie nieprocesowym - Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej

przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełniła przypisaną jej funkcję publicznoprawną. Ograniczenie przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do czterech, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie jako kolejny środek odwoławczy do kontroli zaskarżonego orzeczenia.

W skardze kasacyjnej wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 19 czerwca 2018 r. uczestnik postępowania J. D. wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zgodnie z którą Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli jest ona oczywiście uzasadniona.

Według jednolitej przyjmowanej w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładni tej przesłanki uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zachodzi ona wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Szczegółowa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na uznanie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera nawet próby wykazania wyżej wskazanej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, skoro ogranicza się do wskazania, że w toku postępowania apelacyjnego doszło do niezgodnego z prawem uwzględnienia rozszerzonego żądania wnioskodawcy, procedowania w sprawie wbrew zasadzie kontrydiktoryjności i uzasadnienia bez przytoczenia

szczegółowych motywów zmiany oceny dowodów i przyjęcia nowego stanu faktycznego. Tak lakoniczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania abstrahuje od tego, że przedmiotem postępowania był wniosek o podział majątku wspólnego, w którym zgodnie z art. 684 w zw. z art. 567 § k.p.c. sąd z urzędu ustala skład i wartość majątku podlegającego podziałowi, a nie tylko – jak w postępowaniu procesowym – ściśle określone także do wysokości żądanie strony inicjującej postępowanie sądowe.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w zw. z art. 98 § 1 i 3, 99, 391 § 1 i 398²¹ k.p.c.

aj